

Motion till riksdagen
2010/11:Sf310

av **Otto von Arnold (KD)**

Arbetsmarknadsintegration över Sundet

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över lagstiftningen om socialförsäkring för dem som arbetar i både Danmark och Sverige.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över lagstiftningen om arbetslöshetsförsäkring för dem som arbetar i både Danmark och Sverige.¹

¹ Yrkande 2 hänvisat till AU.

Fel! Okänt namn på

Motivering

Öresundsregionen har en mycket stor potential som tillväxtsregion för både Sverige och Danmark. Möjligheten att utnyttja potentialen är dock starkt avhängig av hur man hanterar de hinder som fortfarande begränsar interaktionen över landgränserna i fråga om pendling, rekrytering och migration över Öresund.

Det är av stor vikt att de båda länderna blir kompatibla när det gäller lagar och system så att människor kan förflytta sig över nationsgränserna utan att drabbas av oönskade konsekvenser. Inte minst kräver detta reformer rörande arbetslöshets- och socialförsäkringarna – områden som berör såväl EG-rätten som nationell lagstiftning.

I Öresundsregionen pendlar ca 19 000 arbetare dagligen från Sverige till Danmark. I nuläget är majoriteten av dessa heltidsanställda, vilket till viss del beror på att i grupper där heltidsanställningar inte är lika vanliga finns det bestämmelser som direkt försvårar möjligheten att samtidigt arbeta på båda sidorna om Sundet.

Socialförsäkringsproblematiken

Ett av de största problemen i Öresundsregionen är förknippat med socialförsäkringen. EU:s förordning 1408/71 handlar om att arbetstagare ska vara socialförsäkrade i det land där de arbetar. Vid arbete i mer än ett land är personen enligt huvudregeln socialförsäkrad i boendelandet.

För den som arbetar på båda sidorna av Sundet innebär detta i nuläget att den danska arbetsgivaren får betala de betydligt högre svenska arbetsavgifterna, om den anställde bor i Sverige och har parallella anställningar hos en svensk och en dansk arbetsgivare. Särskilt drabbade är anställda inom handels-, kultur- och restaurangbranscherna eftersom de ofta är beroende av olika former av flexibla, parallella korttidsarbeten.

Förutom reducerad flexibilitet på arbetsmarknaden har följden blivit att danska arbetsgivare nu lägger in klausuler i anställningskontrakten eller på andra sätt informerar om att de anställda inte får ta ett extraarbete i Sverige under tiden de arbetar i Danmark. Flexibla jobb är en viktig resurs både för arbetsgivaren och för arbetstagaren, men att ta flera deltidsarbeten vid samma tillfälle oberoende av plats är i dagsläget en principiell omöjlighet i Öresundsregionen.

Inom EU pågår arbetet med att anta en implementeringsförordning till den nya EG-förordningen 883/04 om social trygghet. Enligt den nya förordningen kommer frågan om arbete i två länder samtidigt troligen att lösas så att man betalar sociala avgifter i det land där man arbetar mest. Detta liknar dispensöverenskommelsen mellan Danmark och Sverige från 2002 som innebär att personen får tillhöra lagstiftningen i det land där arbetsgivaren har sitt säte om arbetet utförs där till minst 50 procent under en sammanhängande period av tre månader.

Fel! Okänt namn på

I avvaktan på att vi får en ny samordningsförordning borde det finnas möjlighet att utöka denna dispensöverenskommelse till att gälla även andra grupper än de som arbetar för samma arbetsgivare.

A-kassa vid flexibla arbetsformer

En person som bor i Sverige och börjar arbeta i Danmark omfattas inte längre av den svenska arbetslöshetsförsäkringen. Detta innebär att personen ifråga inte längre ska vara medlem i svensk arbetslöshetskassa utan istället ska söka medlemskap i en dansk arbetslöshetskassa. För personer som är bosatta i Sverige, men som har flera korta anställningar i Danmark, skapar detta problem. Dessa personer ska följaktligen vara medlem i dansk arbetslöshetskassa de dagar de arbetar i Danmark och i svensk arbetslöshetskassa perioderna däremellan, det vill säga under arbetslöshetstiden. Detta innebär i vissa fall att en person behöver byta försäkringsland flera gånger under en månad.

Problemet beskrivs ingående i IAF:s (Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen) utredning Gränsarbetare i Norden som offentliggjordes i slutet av augusti 2008.

Nu är det angeläget att vi skapar en hållbar lösning för personer som bor i Sverige, men som tar korta anställningar i Danmark, när det gäller arbetslöshetsförsäkringen.

I Danmark har arbetslöshetskassorna löst motsvarande problem genom att personer som är medlemmar i en dansk arbetslöshetskassa och bor i Danmark, tillåts vara kvar som medlem vid ett tillfälligt arbete i annat land. I efterhand återbetalar a-kassan medlemsavgiften för de dagar då personen ifråga inte omfattades av den danska arbetslöshetsförsäkringen. På detta sätt säkerställs att ingen är dubbelförsäkrad i EG-rättens bemärkelse. I den svenska arbetslöshetsförsäkringen finns det ingen motsvarighet till den danska lösningen, men då man i Danmark redan utvecklat denna modell borde det vara lätt att ta efter den i Sverige.

Stockholm den 25 oktober 2010

Otto von Arnold (KD)